

Marian Szołucha

Akademia Finansów i Biznesu „Vistula”
Warsaw, Poland

Recenzja

monografii naukowej Romualda Polińskiego
i Janusza Biernata pt. *Polityka pieniężna Polski.
Orientacje i uwarunkowania*, ALMAMER Szkoła
Wyższa, Warszawa 2013

Tekst recenzowanej monografii autorstwa prof. dr. hab. Romualda Polińskiego i dr. Janusza Biernata obejmuje: wstęp, pięć rozdziałów merytorycznych, zakończenie (wnioski), bibliografię oraz spis rysunków, tabel i wykresów.

We wstępie autorzy prezentują metodologiczne i teoretyczne podejście do podjętego tematu. Akcentują, że z uwagi na członkostwo Polski w Unii Europejskiej orientacja polityki pieniężnej to ważny i aktualny problem zarówno teoretyczny, jak i praktyczny. Zauważają i odnotowują fakt o istotnych konsekwencjach dla polityki pieniężnej - zmianę systemu kursu walutowego w Polsce z tak zwanego kierowanego płynnego na system kursu płynnego.

We wstępie autorzy formułują hipotezę, że głównym zagrożeniem dla stabilizacji makroekonomicznej i wzrostu PKB w Polsce nie jest inflacja, lecz masowe bezrobocie.

Rozdział pierwszy zawiera analizę i ocenę orientacji polityki pieniężnej Polski w latach 1998 – 2008. W polityce tej spletały się wzajemnie dwa cele:

- 1) przeciwdziałanie wysokiemu bezrobociu i
- 2) stabilizacja ogólnego poziomu cen w długim okresie czasu.

Autorzy na podstawie szczegółowej analizy odpowiednich wskaźników przedstawili orientację polityki pieniężnej i okresy ich stosowania w Polsce w latach 1998 – 2008. Wyróżnili okresy polityki ekspansyjnej i restrykcyjnej.

Np.: w okresie lat 2007 – 2008 polityka pieniężna miała ekspansywny charakter, co było podstawą wystąpienia dwóch efektów:

- dochodowego (wzrost PKB o 11,2%) i
- cenowego (wzrost ogólnego poziomu cen o 7,4%).

W rozdziale drugim scharakteryzowano mechanizmy transmisji polityki pieniężnej do gospodarki i ich wpływ na sytuację w skali makro. W polityce prowadzonej przez NBP jako bank centralny stosuje się cztery mechanizmy transmisji:

- za pośrednictwem stop procentowych;
- za pośrednictwem stop procentowych wspomaganych inflacją;
- za pośrednictwem zmiany kursu waluty krajowej;
- za pośrednictwem akcji kredytowej banku.

Następnie przedstawiono kształtowanie się sytuacji w skali makroekonomicznej metodą identyfikacji powiązań poszczególnych mechanizmów transmisji polityki pieniężnej do gospodarki ze zmianami określonych wielkości makroekonomicznych. Analizę zaprezentowano na wykresach i w tabelach.

Przedmiotem rozdziału trzeciego są problemy roli polityki pieniężnej w kształtowaniu równowagi wewnętrznej i zewnętrznej gospodarki. Autorzy stwierdzają, że ekspansywna polityka pieniężna kończy się z reguły rezultatem odwrotnym od oczekiwanego oraz że ekspansywna polityka fiskalna jest skuteczna dopóki jest stosowana w warunkach zrównoważonego budżetu państwa.

Rozdział czwarty dotyczy polityki pieniężnej i fiskalnej Polski w kontekście konwergencji makroekonomicznej w strefie euro (Unii Gospodarczo-Walutowej) i całej Unii Europejskiej.

Autorzy interesująco omawiają i analizują znaczenie i stosowanie kryteriów konwergencji makroekonomicznej to jest:

1. średniej rocznej stopy inflacji;
2. średniej długoterminowej stopy procentowej;
3. wahań kursu waluty;
4. deficytu budżetowego;
5. długu publicznego.

Kryteria te scharakteryzowano również w kontekście praktyk negocjacyjnych Polski w dążeniu do akcesji do strefy euro.

Rozdział piąty poświęcony jest bankowości, a w szczególności:

- europejskiemu systemowi banków centralnych oraz
- statusowi i funkcjom NBP, w tym Rady Polityki Pieniężnej.

Monografię zamyka zakończenie zawierające oceny i wnioski wynikające z przeprowadzonych badań i rozważań.

Autorzy przedstawili w monografii wiele tez i problemów, które mogą być również kanwą dalszych dociekań naukowych oraz dyskusji czytelników – studentów, analityków, pracowników naukowo – dydaktycznych, menedżerów i polityków.

Z lektury monografii nasuwa się zasadnicza refleksja, a mianowicie, że w polityce pieniężnej stale rywalizują ze sobą dwie zasadnicze orientacje:

1. restrykcyjna – na ograniczanie inflacji (cel inflacyjny);
2. ekspansywna – na wysoki wzrost PKB, zwiększanie zatrudnienia i obniżanie stopy bezrobocia.

Monografia „Polityka pieniężna Polski” to wartościowe dzieło o istotnych walorach teoretycznych, poznawczych i praktycznych. Może ona również spełniać dobrze funkcje pomocy dydaktycznej na studiach ekonomicznych, finansowych i innych.